

[Axel Kristensen.]

når man ikke kunne stave. Jeg har haft en lidelsesfælde på ministerbænken — nu sidder han der ikke mere — han blev sat i sinkeklasse, fordi han var ordblind. Man har hidtil egentlig ikke kunnet gøre det alvorligt; man har kunnet træne de ordblinde op, men altså ikke kunnet helbrede ordblindhed. Nu foregår der i Fredericia et forsøg med nogle særlige metoder. Jeg vil på ingen måde provokere ministeren til at tage standpunkt, før disse forsøg er afsluttet; det ville være helt forkert. Men hvis det er rigtigt, hvad førende skolemænd — jeg har ikke fået tilladelse til at bruge deres navne og vil derfor ikke gøre det, men det er navne af den største vægt inden for skoleverdenen — har sagt til mig, foreligger der så mange resultater, at der her er noget at hente. I så fald vedkommer det ikke alene de ordblinde, men også lærermangelen, fordi der anvendes, jeg ved ikke præcis hvor mange, men i alt fald 2 000 eller 3 000 lærere til særundervisning for børn med læsevanskeligheder; hvis man kan helbrede, virkelig helbrede disse børn — jeg kender personlig børn, der er blevet helbredt — vil der her kunne finde en besparelse sted af lærerkræfter, som kunne betyde noget for den undervisning, vi nu taler om, og det vil være meget væsentligt. Hvis altså dette forsøg giver resultater, som viser, at her er en vej frem i en række tilfælde, beder jeg ministeren om at handle meget hurtigt dels af hensyn til de børn, der kan blive hjulpet, dels af hensyn til de lærere, der vil kunne blive frigjort til hjælp for andre børn, der har dårlige undervisningsforhold nu.

Undervisningsministeren (Helweg Petersen): Jeg vil gerne begynde med at takke de ærede ordførere for den tilslutning, man principielt har givet til gennemførelsen af dette lovforslag.

Jeg vil gerne understrege, ligesom ærede ordførere har gjort det, at det virkelig er med megen bekymring og med en betydelig grad af vemod, jeg har fremsat et lovforslag af denne karakter. Det er rigtigt, som det er påpeget, at der er en modsætning mellem det foreliggende lovforslag og de bestræbelser, der er i gang inden for skolen, udtrykt gennem den nye skolelov og

gennem de betænkninger, der er fulgt i dens kølvand. Men jeg ser sådan på det — og det glæder mig, at ærede ordførere har lagt lignende synspunkter for dagen — at der her ikke er noget valg. Det er en samfundsmæssig nødvendighed, at der gribes ind for at hjælpe de egne af landet, der er særlig hårdt ramt.

Jeg føler trang til at gøre et par almindelige bemærkninger til en del af de synspunkter, der er fremført, idet jeg dog ikke kan gå i enkeltheder med hensyn til besvarelsen af detailspørgsmål.

Må jeg allerførst gøre den generelle bemærkning, at det ofte siges, at vi har gennemført en skolelov på et tidspunkt, da de ydre forudsætninger ikke var til stede. Jeg vil gerne minde om, at forud for vedtagelsen af skoleloven af 1958 var der enighed mellem de store politiske partier om, at der måtte rådes bod på nogle af de skævheder, der var opstået under den hidtidige ordning. Der var for det første enighed om, at man måtte skaffe landsbyskolen en eksamensordning, for det andet om, at man måtte give den eksamensfri mellemskole i byerne bedre vilkår. Disse to problemer indgik i målsætningen. Der var ganske vist ikke enighed mellem de store partier om udformningen af strukturen, men de tre af dem gik ind for de ændringer, som tilgodeså de krav, der var rejst forud for skolelovens vedtagelse, krav, om hvis berettigelse der altså var enighed. Jeg vil gerne som min opfattelse sige, at selv om vi havde fået en anden struktur, ville der være opstået en lærermangel af samme omfang som den nuværende under forudsætning af, at man ville løse de to problemer, jeg her har nævnt. Man kan ikke klare etableringen af en ny eksamensordning inden for landsbyskolen uden at stille krav om nye lærere; man kan ikke løse den eksamensfri mellemskoles problemer, uden at der også i løsningen heraf indgår et lærerkrav. Man skulle jo gøre den mere tillokkende og derigennem udvirke, at flere af børnene ud over den undervisningspligtige alder fortsatte i skolen.

Der er andre forhold end lovændringerne, som har bevirket en større efterspørgsel efter lærere. Jeg tænker her på den øgede velstand, der gør det muligt for flere og flere hjem at holde deres børn i skole ud over undervisningspligtens ophør; jeg tæn-